

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی گیلان
دانشکده پرستاری مامایی شهید بهشتی رشت

نام و شماره درس: بارداری و زایمان و پدیده های نوین در مامایی (1) کد درس: 15	تعداد واحد و نوع واحد (نظری/عملی): 2 واحد تئوری
رشته و مقطع تحصیلی: دانشجویان ترم اول کارشناسی ارشد آموزش مامایی و بهداشت باروری	زمان ارائه درس: نیمسال اول سال تحصیلی 1403-1404
پیش‌نیاز: ندارد	روز و ساعت برگزاری کلاس: یکشنبه ها 13-15
اساتید: دکتر فاطمه جعفرزاده - دکتر صدیقه پاک سرشت	مسئول درس: دکتر فاطمه جعفرزاده f.kenarsari2013@gmail.com

شرح درس:

در این درس دانشجویان با مفاهیم پایه مامایی در ارتباط با اصول مراقبتهای دوران قبل و حین بارداری آشنا شده و راهکارهای بنیادین جهت حفظ سلامت مادر، جنین و نوزاد را آموخته و به این قشر آسیب پذیر جامعه که پایه سلامت یک کشور میباشند، منتقل مینمایند و همچنین نحوه تشخیص، مراقبت و درمان و پیگیری بارداریهای پرخطر را می آموزند تا با کاهش خطر مرگ و میر و عوارض این نوع از بارداریها، در جهت ارتقای بهداشت جامعه گام بردارند.

اهداف کلی:

- ارتقای دانش فراگیران در مورد بهداشت قبل از ازدواج، زمان لقاح و بهداشت و اصول مراقبتهای دوران بارداری
- کسب اطلاعات کامل در زمینه حالات روحی و عوامل موثر بر سلامت روانی مادر در دوران بارداری
- بارداری همراه با بیماریهای داخلی- جراحی، عفونی و صدمات
- عوامل موثر بر رشد و تکامل جنینی و طرق پیشگیری از عوارض و ناراحتیهای ناشی از این دوران
- مهارت در بکار بردن نظریه و مفاهیم جدید مادری، پدیری و کاربرد در ارائه خدمات مامایی

اهداف اختصاصی:

در پایان این درس انتظار می رود که دانشجو:

- ۱- اهمیت مشاوره قبل از بارداری را بیان کند.
- ۲- در مشاوره قبل از بارداری، نحوه شناسایی و اداره بارداری های پرخطر را توضیح دهد.
- ۳- در رابطه با مفاهیم جدید پدری و مادری و مشکلات روانی- اجتماعی خانواده در انتظار فرزند بحث نماید.
- ۴- ضمن مرور فرایند فیزیولوژیک لقاح و باروری درمورد علل و عوامل مرتبط با شکست مکرر لانه گزینی بحث نماید.
- ۵- مسائل پاتولوژیک شکل گیری جفت و جنین و ناهنجاری های تکاملی لگن و دستگاه تولیدمثل زنان را توضیح دهد.
- ۶- ضمن مرور تغییرات فیزیولوژیک و شکایات شایع دوران بارداری، درمورد تازه های مدیریت شکایات شایع در بارداری بحث نماید.
- ۷- روشهای ارزیابی سلامت جنین در بارداری، مزیتها و معایب هر روش را توضیح دهد.
- ۸- نکات مهم در رابطه با مراقبت های دوران بارداری، آموزش بهداشت، رژیم غذایی، تمرینات ورزشی و تنفسی در دوران بارداری را توضیح دهد.
- ۹- مراقبت های دوران بارداری و عوارض بارداری در نوجوانان شرح دهد و به مقایسه وضعیت بارداری نوجوانان در ایران و جهان بپردازد.
- ۱۰- ضمن مرور انواع، علل و عوارض خونریزی های سه ماهه اول و دوم بارداری (سقط، مول هیداتی فورم و حاملگی خارج رحمی)، نکات عملی مدیریت هریک را به تفکیک و براساس اولویت توضیح دهد.
- ۱۱- ضمن مرور انواع، علل و عوارض خونریزی های سه ماهه سوم بارداری (دکولمان جفت و پلاستا پره ویا)، نکات عملی مدیریت هریک را به تفکیک و براساس اولویت توضیح دهد.
- ۱۲- ضمن مرور انواع، علل و عوارض خونریزی های پس از زایمان، نکات عملی مدیریت هریک را به تفکیک و براساس اولویت توضیح دهد.
- ۱۳- انواع، علل، عوامل مستعدکننده، عوارض و مدیریت اختلالات هایپر تانسیو بارداری را شرح دهد و در رابطه با تازه های اداره فشارخون بارداری براساس پروتکل کشوری و گایدلاین جهانی توضیح دهد.

۱۴- ضمن مرور علل، عوامل مستعدکننده و عوارض اختلالات مایع آمینوتیک، مرگ داخل رحمی و مرده زایی، مدیریت مدیریت هریک را به تفکیک و براساس اولویت توضیح دهد.

۱۵- ضمن مرور علل، عوامل مستعدکننده و عوارض استفراغ های شدید بارداری و عدم تعادل مایعات و الکترولیتها، تازه های مدیریت این اختلال را براساس اولویت توضیح دهد.

۱۶- ضمن مرور مکانیسم ایجاد درد زایمان، روشهای کاهش درد زایمان، روشهای غیردارویی و انواع مختلف تکنیکهای خوشایندسازی زایمان را توضیح دهد.

شیوه های یاددهی و یادگیری:

کنفرانس دانشجویی، سخنرانی برنامه ریزی شده و تعاملی به همراه پرسش و پاسخ - یادگیری مشارکتی - بحث گروهی

نحوه ارزشیابی دانشجویان :	
10%	1- شرکت فعال وبدون غیبت در فعالیتهای کلاس با مطالعات جامع
15%	2- کنفرانس دانشجویی و کیس ریپورت
15%	3- ارائه مقالات جدید و مرتبط با موضوعات تدریس شده
60%	4- آزمون پایان ترم
100%	جمع

مقررات درس و انتظارات از دانشجویان:

دانشجویان عزیز توجه داشته باشید که با توجه به گستردگی و تنوع زیاد مطالب و از طرف دیگر محدودیت زمان، نقش استاد، تسهیل کننده و راهنمایی برای یادگیری است، نه انتقال تمام و کمال محتوا، لذا یادگیری مؤثر مستلزم مطالعه و مشارکت فعال شما میباشد و انتظار می رود:

- به منابع معرفی شده مراجعه و مطالب تکمیلی بحثها را مطالعه نمائید .
- به حضور منظم توأم با آمادگی در تمام جلسات درس اهمیت دهید .
- در بحثهای کلاس و انجام تکالیف آموزشی محوله فعالانه شرکت داشته باشید .

منابع اصلی درس:

1-Gary Cunningham. Williams Obstetrics. (last edition).Newyork: Mc GrowHill;

2-Leonard. Maternity and women health. Lowder milk: mosby: (last edition).

سایر منابع

- Mayes midwifery. Henderson & macdonald ; Last edition
- Myles TextBook for Midwives. Last edition
- Danforths obstetrics and gynecology , Gibbs , Karlan. Last edition
- Maternity nursing : Leifer - Last edition
- Maternal & Child Nursing Care : London, Ladewig, Last edition
- Maternal & Child Health Nursing : Pillitteri – Last edition
- High risk pregnancy D. K. James, P.J. Steer , Last edition
- Clinical Gynecology, Endocrinology and Infertility. Leon speroff . last edition

✓ مامایی وارنی (آخرین چاپ)

✓ مراقبتهای ادغام یافته سلامت مادران (راهنمای خدمات داخل و خارج بیمارستانی) وزارت

بهداشت- دفتر سلامت خانواده و جمعیت اداره سلامت مادران. (آخرین چاپ)

✓ راهنمای کشوری انجام زایمان طبیعی و ارائه روشهای غیر دارویی کاهش درد زایمان. وزارت

بهداشت- دفتر سلامت خانواده و جمعیت اداره سلامت مادران، (آخرین چاپ)

✓ راهنمای کشوری ارائه خدمات مامایی و زایمان. بیمارستانهای دوستدار مادر. وزارت بهداشت- دفتر

سلامت خانواده و جمعیت اداره سلامت مادران، (آخرین چاپ)

✓ هورمون شناسی زنان و نازایی اسپیروف (آخرین چاپ).

جدول زمانبندی ارائه درس بارداری و زایمان و پدیده های نوین در مامایی (1)

در نیمسال اول سال تحصیلی 1403-1404

جلسات	تاریخ	عنوان	مدرس
اول	1403/7/8	معرفی درس، بیان اهداف، شیوه ارزشیابی و تعیین تکالیف دانشجویی و نحوه ارائه آن	دکتر پاک سرشت-دکتر جعفرزاده
دوم		مفاهیم جدید بهداشت مادران و نوزادان، مفاهیم مادری و پدری	دکتر جعفرزاده/دانشجویان
سوم		مراقبتها و مشاوره قبل از بارداری	دکتر جعفرزاده/دانشجویان
چهارم		لقاح و باروری و رشد و تکامل جنین	دکتر جعفرزاده/دانشجویان
پنجم		روشهای بررسی سلامت و تعیین سن جنین	دکتر جعفرزاده/دانشجویان
ششم		ناهنجاریهای لگن و دستگاه تولید مثل	دکتر جعفرزاده/دانشجویان
هفتم		مسمومیت حاملگی و عوارض ناشی از فشارخون بالا	دکتر جعفرزاده/دانشجویان
هشتم		بارداری دردوران نوجوانی و سنین بالا	دکتر پاک سرشت/دانشجویان

دکتر جعفرزاده/دانشجویان	تغییرات فیزیولوژیک دوران بارداری / علایم و تشخیص بارداری		نهم
دکتر جعفرزاده/دانشجویان	مراقبتهای دوران بارداری با تاکید بر آموزش بهداشت و تغذیه		دهم
دکتر جعفرزاده/دانشجویان	روشهای کاهش درد زایمان، روشهای غیردارویی و انواع مختلف تکنیکها		یازدهم
دکتر پاک سرشت/دانشجویان	خونریزیهای دوران بارداری (انواع سقط، کورتاژ درمانی، EP و مول (...		دوازدهم
دکتر پاک سرشت/دانشجویان	خونریزیهای دوران بارداری (دکولمان و جفت سرراهی)		سیزدهم
دکتر پاک سرشت/دانشجویان	خونریزیهای پس از زایمان		چهاردهم
دکتر پاک سرشت/دانشجویان	اختلالات مایع آمنیوتیک، مرگ داخل رحمی و مرده زایی		پانزدهم
دکتر پاک سرشت/دانشجویان	استفراغهای شدید حاملگی، عدم تعادل مایعات و الکترولیتها		شانزدهم